

Bruxelles, 12 decembrie 2016
(OR. en)

15508/16

AGRI 676
AGRILEG 197

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare și combaterea practicilor comerciale neloiale - Concluzii ale Consiliului (12 decembrie 2016)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind:

Consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare și combaterea practicilor comerciale neloiale,

adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 3509-a reuniuni a sale, care a avut loc la 12 decembrie 2016.

Concluzii ale Consiliului privind consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare și combaterea practicilor comerciale neloiale

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

1. AVÂND ÎN VEDERE raportul Comisiei din ianuarie 2016 privind practicile comerciale neloiale din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente între întreprinderi, rezoluția Parlamentului European din iunie 2016 privind practicile comerciale neloiale, raportul Comitetului Economic și Social European din 30 septembrie 2016 privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente între întreprinderi, rezultatul forumului politic „Regândirea lanțului de aprovizionare cu produse alimentare”, desfășurat la Kaunas la 31 martie 2016, precum și al conferinței experților internaționali privind consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare, care a avut loc la Bratislava în perioada 30 iunie-1 iulie 2016, discursul președintelui Juncker privind starea Uniunii în 2016, precum și raportul Grupului operativ pentru piețele agricole, prezentat Consiliului la 15 noiembrie 2016. REAMINTIND atenția de care chestiunea consolidării poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare s-a bucurat periodic în cadrul lucrărilor Consiliului.
2. CONSIDERÂND că sustenabilitatea lanțului de aprovizionare cu produse alimentare este de o importanță strategică pentru Uniunea Europeană și că buna sa funcționare este esențială, în beneficiul consumatorilor și fermierilor europeni.
3. SUBLINIIND că, pentru a se asigura o bună funcționare a lanțului de aprovizionare cu produse alimentare, precum și creșterea economică și ocuparea forței de muncă, este extrem de important ca relațiile dintre toți actorii din lanțul de aprovizionare să fie echilibrate, valoarea adăugată să fie distribuită în mod echitabil între aceștia, iar consumatorii să poată face alegeri în cunoștință de cauză. EVIDENȚIIND importanța facilitării accesului la produsele locale.

4. SUBLINIIND faptul că trebuie să se țină seama de viabilitatea și competitivitatea pe termen lung a întreprinderilor agricole și agroalimentare din UE în cadrul considerentelor de politică în ceea ce privește actuala politică agricolă comună, precum și viitoarea PAC, după 2020.

Consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare

5. ÎȘI EXPRIMĂ ÎNGRIJORAREA cu privire la faptul că, deși situația variază în UE, fermierii rămân veriga cea mai vulnerabilă din lanțul de aprovizionare cu produse alimentare, în pofida numeroaselor eforturi de schimbare a acestei situații, și că acest fapt este deosebit de evident în vremuri de criză pe piețele agricole.
6. IA ACT de faptul că riscurile inerente din sectorul agroalimentar nu sunt distribuite în mod egal în lanțul alimentar. RECUNOAȘTE faptul că, adesea, fermierii suportă cea mai mare parte a riscurilor din lanțul alimentar și că riscurile ar trebui să fie repartizate mai echitabil între diferiții actori din lanțul de aprovizionare.
7. IA ACT de faptul că, pentru a menține și îmbunătăți viabilitatea fermelor, competitivitatea acestora și reziliența lor, este necesar să se exploreze instrumente de gestionare a riscurilor la nivelul UE, complementare strategiilor naționale ale statelor membre și coordonate cu acestea, inclusiv aplicarea lor la nivel regional.
8. CONSTATĂ că piețele la termen cu o bună funcționare ar putea oferi un important instrument de gestionare a riscurilor pentru fermieri și alți actori din lanțul de aprovizionare în perioadele de volatilitate crescută a prețurilor, prin partajarea riscurilor și prin faptul că le oferă fermierilor stabilitate pentru o planificare prospectivă, și SUBLINIAZĂ importanța formării și a consultanței tehnice pentru facilitarea participării la aceste piețe.
9. SPRIJINĂ dezvoltarea și diseminarea în continuare de contracte standard care să fie utilizate de către operatorii din lanțul de aprovizionare în mod voluntar, precum și schimbul și promovarea bunelor practici în ceea ce privește încheierea de contracte.

10. SALUTĂ inițiativele luate de Comisia Europeană care vizează îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul de aprovizionare cu produse alimentare, în special înființarea Forumului la nivel înalt pentru îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente, Grupul operativ pentru piețele agricole menționat anterior și măsurile care contribuie la dezvoltarea organizațiilor de producători, inclusiv a cooperativelor.
11. IA ACT de faptul că actuala politică agricolă comună oferă unele instrumente pentru consolidarea poziției fermierilor. Cu toate acestea, eficiența lor pare să varieze în mod semnificativ de la un stat membru la altul și există un potențial de îmbunătățire a unora dintre aceste instrumente, cum ar fi promovarea în continuare a organizării fermierilor pe teritoriul UE și a cooperării dintre aceștia, sprijinirea organizațiilor de producători și cooperarea verticală din cadrul lanțului alimentar la nivel de organizații interprofesionale, precum și sporirea clarității juridice pentru o utilizare mai bună a derogărilor specifice agriculturii de la legislația din domeniul concurenței de către organizațiile de producători, inclusiv cooperativele, respectând, în același timp, structurile de cooperare existente.
12. IA ACT de faptul că, pentru a se asigura o funcționare mai bună a lanțului de aprovizionare cu produse alimentare, este esențial să se reducă asimetria informațiilor și să se îmbunătățească transparența piețelor, inclusiv la nivelul consumatorilor, în special în ceea ce privește furnizarea în timp util a informațiilor referitoare la prețuri sau marje la toate nivelurile lanțului de aprovizionare cu produse alimentare, acolo unde este posibil, reducându-se totodată la minimum sarcina administrativă și costurile.
13. SALUTĂ înființarea unor platforme de monitorizare, cum ar fi Observatorul pieței laptelui și Observatorul pieței cărnii, precum și activitatea desfășurată de instrumentul european de monitorizare a prețurilor alimentelor, SUBLINIIND în același timp că extinderea acestui tip de monitorizare la toate nivelurile lanțului, și nu doar la poarta fermei, pentru un anumit număr de produse, materii prime și factori de producție ar avea o valoare adăugată evidentă prin aceea că fermierii ar fi ajutați să se adapteze în mod corespunzător la semnalele pieței, respectându-se în același timp principiul confidențialității, al concurenței loiale și al menținerii costurilor administrative la minimum.
14. ÎNCURAJEAZĂ observatoarele de la nivelul UE și de la nivel național să coopereze și să facă schimb de date pentru a spori transparența pieței și pentru a ajuta mai bine fermierii să ia decizii în cunoștință de cauză.

Combaterea practicilor comerciale neloiale

15. ÎȘI EXPRIMĂ PREOCUPAREA că, deși situația variază de la un stat membru la altul, fermierii, din cauza poziției lor de negociere mai slabe, sunt adesea vulnerabili la practicile care se abat în mod vădit de la buna conduită comercială și care sunt contrare bunei-credințe și corectitudinii („practici comerciale neloiale”).
16. CONSTATĂ că exemple de astfel de practici includ, dar nu se limitează la plățile întârziate în mod nejustificat, transferarea inechitabilă a costurilor sau a riscurilor, modificarea unilaterală și/sau retroactivă a contractelor și încetarea pe motive neîntemeiate a contractelor.
17. IA ACT de faptul că douăzeci de state membre au adoptat deja acte legislative și inițiative naționale de combatere a practicilor comerciale neloiale și că alte câteva intenționează să facă acest lucru în viitorul apropiat.
18. RECUNOAȘTE contribuția valoroasă a unor inițiative voluntare, în special a inițiativei privind lanțul de aprovizionare, la schimbarea culturii și la realizarea schimburilor de bune practici de care este nevoie pentru a face față practicilor comerciale neloiale și, prin urmare, SUBLINIAZĂ importanța continuării, a dezvoltării și a consolidării acestor inițiative. În același timp, ESTE CONȘTIENT de capacitatea limitată a acestora de descurajare în mod eficace a unor astfel de practici și IA ACT de faptul că aceste inițiative ar putea fi însoțite, printre altele, de o abordare în materie de reglementare la nivelul UE.
19. SUBLINIAZĂ importanța unor condiții de concurență echitabile pentru toți actorii din cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare din UE, care ar putea fi obținute cu ajutorul unui cadru legislativ comun privind practicile comerciale neloiale, și REAMINTEȘTE sprijinul ferm al Parlamentului European pentru o astfel de abordare în materie de reglementare, astfel cum a fost exprimat în rezoluția sa din iunie 2016.
20. IA ACT de principiul aflat la baza raportului Grupului operativ pentru piețele agricole în favoarea unei abordări de bază care să nu submineze sistemele cu o bună funcționare din statele membre, aplecându-se în același timp asupra problemei aplicării efective a legislației.

21. SUBLINIAZĂ importanța evitării birocrăției și, prin urmare, SOLICITĂ ca orice cadru de reglementare al UE să fie simplificat, să poată fi ușor de pus în aplicare și să fie eficient din punctul de vedere al costurilor. Un astfel de cadru ar trebui, dacă va fi necesar și ținând cont de principiul subsidiarității și de sistemele juridice diferite ale statelor membre, să conțină o definiție de referință pentru practicile comerciale neloiale și ar trebui să prevadă posibilitatea depunerii de reclamații anonime, pentru a se combate teama, un organism de anchetă independent și un sistem de sancțiuni eficiente.

Acțiuni ulterioare

22. INVITĂ Comisia să țină seama de aceste concluzii în viitoarele sale măsuri menite să consolideze poziția fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare.
23. În special, SOLICITĂ Comisiei să realizeze în timp util o evaluare a impactului în vederea propunerii unui cadru legislativ sau a altor măsuri, fără caracter legislativ, la nivelul UE pentru a aborda practicile comerciale neloiale în conformitate cu aceste concluzii, respectând în același timp principiul subsidiarității și garantând buna funcționare a sistemelor naționale, precum și protecția juridică națională deja existentă. INVITĂ Comisia ca, atunci când pregătește evaluarea sa de impact, să examineze punerea în aplicare și funcționarea sistemelor naționale din statele membre și să ia în considerare elementele comune ale acestor sisteme. Orice cadru de la nivelul UE ar trebui să fie complementar inițiativelor voluntare existente, atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre.
24. INVITĂ Comisia să abordeze, într-un termen rezonabil și într-un mod coordonat, problema lipsei de transparență și a asimetriei informațiilor la toate nivelurile lanțului de aprovizionare cu produse alimentare, acolo unde este posibil, inclusiv la nivelul consumatorilor.
25. INVITĂ Comisia să ofere claritate juridică pentru o mai bună înțelegere și utilizare a derogărilor specifice agriculturii de la legislația din domeniul concurenței de către organizațiile de producători, inclusiv de cooperative, respectând totodată structurile de cooperare existente.
26. ÎNCURAJEAZĂ statele membre să coopereze prin schimburi de bune practici în ceea ce privește sistemele de reglementare naționale existente privind practicile comerciale neloiale și organizațiile de producători.

27. SE ANGAJEAZĂ să evalueze, în prima jumătate a anului 2018 și pe baza unui raport din partea Comisiei, progresele înregistrate în ceea ce privește combaterea practicilor comerciale neloiale și consolidarea poziției fermierilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse alimentare.
-